

27.3.1

(דחת עמוי ומואבי אסורין איסור עולם) 10b → 9b (משנה א)

1. אם הכהן המשיח יחטא **לאשמת העם והקריב על חטאתו אשר חטא** פר בן בקר תמים לה' לחטאת. ויקרא ד:ג.

2. **אשר נשיא יחטא** ועשה אחת מכל מצות ה' **אלקיו** אשר לא תעשינה בשגגה ואשם: ויקרא ד:בב.

3. כי תבאו אל ארץ כנען אשר אני נתן לכם לאחזה ונחמתי נגע צרעת בבית ארץ אחזתכם: ויקרא יז:לד.

4. אדם כי יהיה בעור בשרו שאת או ספחת או בהרת והיה בעור בשרו לנגע צרעת והובא אל אהרן הכהן או אל אחד מבניו הכהנים: ויקרא יג:ב.

5. וינגע ה' את המלך והיה מצרע עד יום מותו וישב **בבית חוקשית** ויותם בן המלך על הבית שפט את עם הארץ: מלכים ב טו:ה.

6. וידברו אליו לאמר אם היום תהיה **עבד** לעם הזה ועבדתם וענייתם ודברת אליהם דברים טובים והיו לך עבדים כל הימים: מלכים א יב:ז.

7. ואת **אשר** חטא מן הקדש ישלם ואת חמישתו יוסף עליו ונתן אותו לכהן והכהן יכפר עליו באיל האשם ונסלח לו: ויקרא ה:טז.

8. ויתן את ישראל בגלל חטאות ירבגם **אשר** חטא ואשר החטיא את ישראל: מלכים א יד:טז.

9. יש הבל אשר נעשה על הארץ אשר יש צדיקים אשר מגיע אליהם כמעשה הרשעים ויש רשעים שפגיע אליהם כמעשה הצדיקים שגם זה הבל: קהלת ח:ד.

10. מי חכם ויבן אלה נבון וידעם **מי ישירים דרכי ה' וצדיקים ילכו בהם ופושעים יפילו בהם**: הושע ד:ז.

11. **וישא לוט את עיניו וקרא את כל קשר הירדן כי כלה משקה לפני שחת ה'** את סודם ואת עמרה כגן ה' כארץ מצרים באכה צער: בראשית יג:ה.

12. והיה אחרי הדברים האלה **והשוא** אשת אדניו את עיניה אל יוסף ותאמר שכבה עמי: בראשית לט:ט.

13. ... ויאמר שמשון אל אביו אותה קח לי כי היא ישרה **בעיני** י:טו.

14. **וקרא** אתה שכם בן חמור החוי נשיא הארץ וקח אתה וישב אתה ויענה: בראשית לז:ב.

15. כי בעד אשה זונה עד **קשר** לתם ואשת איש נפש יקרה תצוד: משלי יז:ב.

16. כי זנתה אדם הבישה הורגתם כי אמרה אלכה אחרי מאהבי נתיני לחמי ומימי צמרי ופשתי שמני **ושקוני**: הושע ב:ז.

17. אח נפשע מקרית עז ומדנינים כבריח ארמון: משלי יח:ט.

18. **לא יבא עמוי ומואבי בקטל ה'** גם דור עשירי לא יבא להם בקהלה' עד עולם: דברים כג:ד.

19. לתאוה יבקש נפרד בכל תושיה יתגלע: משלי יח:א.

- I כה"כ נשיא "retired" liability of the משנה א-ב
- a if: one of them sins and then leaves that office, they both bring their "formal" offerings (כה"ג - פר)
 - b however: if they are removed and then sin, כה"ג still brings פר but נשיא brings like a regular citizen
 - i challenge: if כה"ג brings פר even when he sinned after leaving office, he certainly brings פר if he sinned while כה"ג
 - 1 defense: since we distinguish in the case of נשיא, "obvious" case of כה"ג had to be stated
 - ii source: v1 - על חטאתו - even after removal from office of כה"ג
 - 1 contra: reasoning that נשיא, who brings מעשה for שיער מעשה alone, doesn't maintain status after retirement
 - (a) then: certainly a כה"ג, who has higher threshold (requires מעשה+העלם דבר) wouldn't maintain מ"ל -
 - (b) challenge: why not invert reasoning and have נשיא maintain status after retirement?
 - (i) Response: אשר נשיא יחטא - only if he sins when he is נשיא
- II ג משנה ג
- a if: if they learned of their error before appointment - they are liable (כהדיוט); if not - fully exempt
 - b Definition: נשיא is "מלך", per v. 2 - someone who has only 'n over him
 - c Source: v. 1 excludes prior sins
 - i Challenge: shouldn't be needed, ק"ו from נשיא (as above)
 - ii Defense: ק"ו broken, as נשיא loses status after retirement (above, ב משנה ב) - therefore, v1 needed
 - d Parallel source: re נשיא, v2, in spite of ק"ו from כה"ג (above), כה"ג against ק"ו (above) necessitates דרשה
- III Related דרשות:
- a אשר נשיא יחטא: might have been predestined (per v3, per יהודה ר') - but per v1, it is conditional
 - i Tangent: alternative interpretations of v3 (v4)
 - b v2 excludes a king who has צרעת (עוזה - v5)
 - i Tangent: עוזה lived in "בית החפשיית" implying that otherwise he was a slave (!)
 - ii Support: story about ר"ג trying to appoint 2 תלמידים to positions - but they thought of it as עבודתו (v6)
 - c fortunate generation where king publicly admits his errors (אשרי: א)
 - i Challenge (רבא): vv 7-8; defense - in our case, the wording is unusual → דרשה
 - d v9 - good for צדיקים to be punished in עוה"ב like עוה"ז (& inverse) (altermate דרשה - רבא)
 - e same action, different intent (re: קרבן פסח)
 - i Block: in either case, they fulfilled מצוה; rather, one erred with his sister; other escaped error with his wife
 - ii Block: we're looking for one action; rather, applies to בנות לוט (vv 11-16)
 - f Further shaming דרשות vv 17-19

Commented [YE1]: